

MEMORANDWM CYDSYNIAD DEDDFWRIAETHOL

Y BIL PEDOLWYR (COFRESTRU)

1. Gosodir y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol hwn o dan Reol Sefydlog ("RhS") 29.2. Mae Rheol Sefydlog 29 yn rhagnodi bod yn rhaid gosod Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol, a chyflwyno Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol, gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru os yw un o Filiau Senedd y DU yn gwneud darpariaeth mewn perthynas â Chymru at unrhyw ddiben sy'n dod o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad Cenedlaethol, neu os yw'n gwneud darpariaeth sy'n addasu'r cymhwysedd hwnnw.
2. Cyflwynwyd y Bil Pedolwyr (Cofrestru) fel Bil Aelod Preifat gerbron Tŷ'r Cyffredin ar 29 Mehefin 2016 a chafodd ei ail ddarlleniad ar 27 Ionawr 2017. Mae'r Bil i'w weld yma:

<http://services.parliament.uk/bills/2016-17/farriersregistration.html>

Amcan(ion) y Polisi

3. Prif amcan y Bil yw gwneud newidiadau i gyfansoddiad y Cyngor Cofrestru Pedolwyr a'i bwyllgorau.

Crynodeb o'r Bil

4. Mae'r Bil Aelod Preifat hwn yn cael ei noddi gan Byron Davies, AS. Diben y Bil hwn yw moderneiddio trefniadau llywodraethu'r Cyngor Cofrestru Pedolwyr a'i bwyllgorau, a hefyd eu strwythur a'r ffordd y maent yn gweithredu, gan ddiogelu a chynnal budd y cyhoedd wrth wneud hynny.
5. Mae'r Bil yn diwygio Deddf Pedolwyr (Cofrestru) 1975, sy'n nodi cyfrifoldebau statudol y Cyngor Cofrestru Pedolwyr, sef y corff sy'n rheoleiddio'r proffesiwn pedoli ym Mhrydain Fawr. Fel y nodir yn y Ddeddf Pedolwyr (Cofrestru), y Cyngor Cofrestru Pedolwyr sy'n gyfrifol am gadw cofrestr o bedolwyr, am benderfynu pwy sy'n gymwys i gael ei gofrestru, ac am lunio rheolau ar ffurf y gofrestr a sut y dylid ei chadw. Y Cyngor sy'n rheoleiddio hyfforddiant i bedolwyr hefyd. Ef sy'n cynnal yr ymchwiliadau rhagarweiniol i achosion disgyblu drwy ei Bwyllgor Ymchwilio, ac mae hefyd yn penderfynu ar achosion drwy ei Bwyllgor Disgyblu.
6. Erbyn hyn, mae'r trefniadau ar gyfer rheoleiddio pedolwyr, fel y'u nodir yn y Ddeddf Pedolwyr (Cofrestru), wedi dyddio ac nid ydynt bellach yn unol â'r modd y rheoleiddir proffesiynau eraill. Bwriad y diwygiadau arfaethedig yn y Bil Pedolwyr (Cofrestru) yw diweddarau cyfansoddiad y Cyngor Cofrestru Pedolwyr, ei Bwyllgor Ymchwilio a'i Bwyllgor Disgyblu, a'i gwneud yn haws i wneud newidiadau o'r fath yn y dyfodol.

Darpariaethau yn y Bil y mae angen cydsyniad ar eu cyfer

Cymal 1 – Cyfansoddiad y Cyngor Cofrestru Pedolwyr a'i bwyllgorau

7. Diben y cymal hwn a'r atodlen i'r Bil a gyflwynir ynddo yw diweddarau cyfansoddiad y Cyngor, ei Bwyllgor Ymchwilio a'i Bwyllgor Disgyblu, er mwyn eu gwneud yn addas i'r diben, er mwyn eu rheoleiddio yn yr un ffordd â phroffesiynau eraill, ac er mwyn lliniaru anawsterau ymarferol.
8. Mae'r cymal hwn, felly, yn cyflwyno'r atodlen sy'n diwygio'r atodlenni 1 (Y Cyngor Cofrestru Pedolwyr) a 3 presennol (Cyfansoddiad y Pwyllgor Disgyblu) ac mae'n disodli'r atodlen 2 bresennol (Cyfansoddiad y Pwyllgor Ymchwilio) yn y Ddeddf Pedolwyr (Cofrestru) er mwyn gwneud newidiadau i gyfansoddiad y Cyngor Cofrestru Pedolwyr a'i Bwyllgorau.
9. Dyma'r prif newidiadau:
 - disodli'r gofyniad presennol sy'n rhagnodi bod yn rhaid cael pedolwyr hunangyflogedig a chyflogedig yn aelodau o'r Cyngor. Nid oes angen gwahaniaethu fel hyn bellach. Nid yw ychwaith yn gynrychioliadol nac yn ddilys am fod 96% o'r pedolwyr cofrestredig yn hunangyflogedig erbyn hyn.
 - newid aelodaeth y Pwyllgor Ymchwilio a'r Pwyllgor Disgyblu statudol. Yn lle bod aelodau'r pwyllgorau'n cael eu penodi o blith aelodau'r Cyngor, bydd y gwrthwyneb yn gymwys; rhaid i aelodau'r pwyllgorau hynny beidio â bod yn aelodau o'r Cyngor. Diben hynny yw "gwahanu pwerau", gan sicrhau nad yr un bobl sy'n pennu safonau ar gyfer y proffesiwn â'r rheini sy'n ymchwilio i achosion posibl o dorri'r safonau hynny, ac yn dyfarnu mewn achosion o'r fath.
 - cyflwyno gofynion o ran "cymhwyster i wasanaethu" ar gyfer holl aelodau'r Cyngor a'r pwyllgorau statudol, yn unol â'r arfer mewn cyrff rheoleiddiol eraill, a hefyd ddiffinio cyfnod yn y swydd; a
 - newid y gofyniad o ran penodi Cadeirydd y Cyngor a'i gwneud yn ofynnol i'r Cadeirydd gael ei ethol gan aelodau'r Cyngor.

Cymal 2 – Pŵer i wneud newidiadau pellach i gyfansoddiad y Cyngor a'i bwyllgorau

10. Diben y cymal hwn yw gwneud darpariaeth a fydd yn caniatáu i unrhyw ddiwygiadau i drefniadau llywodraethu'r Cyngor Cofrestru Pedolwyr yn y dyfodol gael eu gwneud drwy gyfrwng is-ddeddfwriaeth.
11. Mae gofyn diwygio'r Ddeddf Pedolwyr (Cofrestru) er mwyn gwneud unrhyw newid i'r Cyngor Cofrestru a'i bwyllgorau ac mae angen deddfwriaeth sylfaenol er mwyn gwneud hynny ar hyn o bryd. Mae hynny'n golygu bod diffyg hyblygrwydd, ac mae'n ei gwneud yn anodd sicrhau bod y Cyngor Cofrestru Pedolwyr a'i bwyllgorau yn parhau i ateb y diben a gofynion yr oes sydd ohoni.

12. Mae'r cymal hwn, felly, yn darparu pŵer i wneud diwygiadau drwy gyfrwng is-ddeddfwriaeth i'r rhannau hynny o'r Ddeddf Pedolwyr (Cofrestru) sy'n nodi cyfansoddiad y Cyngor Cofrestru Pedolwyr a'i bwyllgorau. Mae'r cymal yn darparu i'r pŵer hwn gael ei arfer gan yr Ysgrifennydd Gwladol, ac mae'r Bil yn gosod dyletswydd arno i ymgynghori â'r Cyngor a phersonau eraill y barna'r Ysgrifennydd Gwladol eu bod yn briodol cyn gwneud unrhyw newidiadau o'r fath. Mae gofyniad yn y cymal hwn hefyd fod yn rhaid i'r Ysgrifennydd Gwladol, cyn iddo wneud newidiadau o'r fath drwy gyfrwng is-ddeddfwriaeth, gael cydsyniad Gweinidogion yr Alban a Gweinidogion Cymru.
13. Mae angen cydsyniad ar gyfer y darpariaethau hyn oherwydd eu bod o fewn cymhwysedd deddfwriaethol Cynulliad Cenedlaethol Cymru i'r graddau y maent yn ymwneud ag lechyd a Lles Anifeiliaid o dan baragraff 1 o Ran 1 o Atodlen 7 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.

Y rhesymau dros wneud y darpariaethau hyn ar gyfer Cymru yn y Bil Pedolwyr (Cofrestru)

14. Mae'r Gymdeithas Cofrestru Pedolwyr yn gorff ar lefel Prydain Fawr, ac mae ganddo gyfansoddiad sy'n gymwys ar draws Prydain Fawr. Cafodd ymgynghoriad ei gynnal ledled Prydain Fawr yn 2013 gan Defra, ar y cyd â Llywodraeth yr Alban a Llywodraeth Cymru, am y modd y mae'r Cyngor Cofrestru Pedolwyr yn cael ei lywodraethu, am ei strwythur ac am ffordd y mae'n gweithredu. Nid oedd yr ymgynghoriad hwnnw, na'r ymatebion iddo, yn ddadleuol ac roedd cytundeb cyffredinol am y ffordd ymlaen. Defnyddiwyd yr ymatebion i'r ymgynghoriad hwnnw i ddatblygu'r cynigion terfynol sy'n cael eu nodi yn y Bil hwn.
15. Mae cytundeb polisi ar draws Prydain Fawr ar y newidiadau y bwriedir eu gwneud. Ymddengys felly y byddai'n briodol bwrw ymlaen â'r diwygiadau hyn ar lefel Prydain Fawr.

Goblygiadau ariannol

16. Ni fydd unrhyw oblygiadau ariannol i Lywodraeth Cymru o ganlyniad i'r Bil hwn.

Casgliad

17. Mae Llywodraeth Cymru o'r farn ei bod yn briodol ymdrin â'r darpariaethau hyn yn y Bil hwn gan Senedd y DU gan mai dyma'r dull deddfwriaethol mwyaf priodol a chymesur o alluogi'r darpariaethau hyn i fod yn gymwys mewn perthynas â Chymru. Mae cytundeb polisi ar draws Prydain Fawr ar y newidiadau y bwriedir eu gwneud. Ymddengys felly y byddai'n briodol bwrw ymlaen â'r diwygiadau hyn ar lefel Prydain Fawr.

Lesley Griffiths AC
Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Amgylchedd a Materion Gwledig
Chwefror 2017